

INSTRUKTION FÖR ATT SKICKA VILDSVINSPROVER OCH ATT ANMÄLA OM VILDSVIN SOM PÅTRÄFFATS DÖDA

Prover för virusundersökningar från fällda vildsvin

Ta proverna så fort som möjligt efter att djuret avlidit.

- njuren (vid stort vildsvin en del av njuren)
- mjälten (vid stort vildsvin en del av mjälten)
- blod
- från hona också en 5 - 10 cm lång bit av livmoderhornet

Om blodprovsrör inte finns till hands, tas enbart organprover i plastpåsar. Blodprovet tas helst med engångsinjektionsspruta från hjärtat. Blodprovet kan också tas från brösthålan, om det finns färskt blod där. I blodprovet tas inte med koagel, andra vävnadsbitar eller skräp. Blodprovet sänds in i ett blodprovsrör.

Njurarna ligger mitt i kroppen bakom bukhålan på bägge sidor om ryggraden. En av njurarna räcker som prov. Mjälten är ett långsmalt, rätt platt och till färgen mörkrött organ som ligger i bukhålans övre del på vänstra sidan av kroppen. Livmodern är ett Y-format organ av varierande storlek som huvudsakligen ligger mellan ändtarmen och urinblåsan. Livmodern förgrenar sig i högra och vänstra livmoderhornet. Honans storlek, ålder och eventuella dräktigheter påverkar livmoderns storlek.

Provtagningsutrustning

Provtagningsutrustning kan beställas gratis från Livsmedelsverket med e-post tilaukset@ruokavirasto.fi. I brådskande fall kan man också be den lokala kommunala veterinären om blodprovsrör.

Skicka prov via Post

- Observera att de prover som ska skickas måste vara ordentligt förpackade i **den gulsvarta fraktlådan/ annan fraktförpackning** med gulsvart markering och ha en **maxvikt på 2 kg**.
- Förpacka proverna i plastpåsar.
- Förpacka njuren och mjälten i samma förpackning och livmodern och blodprovsröret i sina egna förpackningar, i dubbla plastpåsar. Skicka inte testiklar.
- Kyl ned förpackningarna till cirka kylskåpstemperatur innan du sänder i väg dem.
- Vira in påsarna i tidningspapper eller hushållspapper och därefter ännu i en plastpåse.
- Lägg plastpåsen i en låda som tål transport och lägg den ifyllda **remissen OCH ersättningsblanketten** (om belöningen betalas till en jaktförening) i samma låda.
- Remissen kan också vara fritt formulerad, om bara alla uppgifter som krävs (avsändarens kontaktuppgifter och vildsvinets fångstplats och datum för fångst) framgår av den.
- Det är viktigt att anteckna på remissen om sjukdomssymptom konstaterats hos vildsvinet.
- Flera djurprover kan skickas i samma fraktlåda om viktgränsen 2 kg inte överskrids. Om du sänder prover från flera djur, se till att provpåsar och remiss av ett bestämt djur är märkta med samma nummer.
- Sänd in proverna till Livsmedelsverket i Helsingfors med Post genast första vardagen efter fångsten. Torsdagen är sista veckodagen för insändning av prover. Förvara prover som tagits på en fredag i kallt över veckoslutet och sänd in dem på måndagen.
- På paketet måste vara texten "**Undantaget - veterinärmedicinskt prov**". I livsmedelsverkets gulsvarta fraktlådor är den förhandstryckt. I livsmedelsverkets gulsvarta fraktlådor är förhandstryckta också adress och kundnummer. Om du använder någon annan förpackning ska du fästa en gulsvart adresslapp på den. Adress: **RUOKAVIRASTO Helsinki, Tunnus 5022063, 01006 VASTAUSLÄHETYS**. Livsmedelsverket betalar fraktkostnaderna.
- Ange avsändarens namn och adress på paketet och under avsändarens namn texten "**Virologi**".
- Skicka prover från Postis serviceställe som **SNABBTESTSVAR**. Paketet får inte lämnas i brevlådan eller i paketautomaten.

Resultatet på en undersökning inom virussjukdomsuppföljningen

Från och med början av 2025 skickas inga undersökningsintyg över de negativa resultaten av virusundersökningarna till provavsändarna. Vildsvinskött kan användas som mat på vanligt sätt. Om ASF-viruset upptäcktes i provet, skulle jägaren underrättas och offentliggöras brett. Provansamlingen kan övervakas från Avoin tietö <https://avointieto.ruokavirasto.fi/#/elain/luonnonvaraiset-elaimet>

Rapportera ett vildsvin som hittats död

Det är mycket viktigt att få in vildsvin som dött av sig självt eller som hamnat i en trafikolycka eller som verkat sjuka för undersökning med tanke på afrikansk svinpest. Även om en djurkropp varit död länge och förskämts lönar det sig att undersöka den med tanke på ASF-virus, eftersom viruset håller sig länge i kadaver. Om ett vildsvin som påträffats dött eller som verkar sjukt ska **utan dröjsmål lämnas en anmälan till den lokala kommunala veterinären** eller länsveterinären. Kommunalveterinären sköter provtagningen eller kommer överens om det med jägaren.

Belöning för vildsvin som jagats i naturen eller påträffats döda från och med den 10 september 2025

För att få belöningen ska man fylla in ersättningsblanketten och skicka den till Livsmedelsverket om belöningen betalas till en jaktförening. Om belöningen betalas till en privatperson, använd det elektroniska ePalkkio-systemet. Livsmedelsverket betalar belöningen till jägaren eller jaktföreningen eller till den som har anmält om ett dött vildsvin.

- **50 €**, proverna som sänts in från jagade vildsvin.
- **100 €**, extra belöning för jagade vildsvinshona, om ett prov av livmodern ingår i provförsändelsen.
- **150 €**, **anmälning** om vildsvin som påträffats död eller som uppvisar sjukdomssymptom.

Suomen Sikayrittäjät r.f. betalar bidrag

Suomen Sikayrittäjät r.f. betalar jaktföreningar verksamhetsbidrag på 185 €/vildsvin fällda i Finland om en fångstanmälan har gjorts. Bidraget betalas på basis av ASF-prov som skickats till Livsmedelsverket. I provremissen ska man anteckna jaktföreningens namn och godkänna att uppgiften om undersökningen skickas till Suomen sikayrittäjät r.f. Dessutom skall jaktföreningen sända direkt till Suomen Sikayrittäjät r.f. uppgifter om jaktföreningens namn, kontaktperson, telefonnummer och konto till adress ari.berg@ariberg.fi.

Trikinundersökningar

Sänd trikinproverna till ett av [Livsmedelsverket godkänt laboratorium som undersöker trikinprover](#).

Trikinundersökningen i Livsmedelsverket i Uleåborg är också avgiftsbelagd. Livsmedelsverket rekommenderar trikinundersökningen också i fråga om sådant vildsvinskött, som kommer att användas i jägarens eget hushåll.

- Som prov tas ett muskelprov från framben, från tungan och/eller mellangärdet, tillsammans 10–50 g.
- Muskelprovet tas helst så, att det inte inbegriper fettvävnad, senor eller tungans ytskikt. Mellangärdesprovet tas från mellangärdets muskulösa del.
- Lägg trikinproverna i en egen förpackning i dubbla plastpåsar.
- Sänd in proverna till ett laboratorium på egen bekostnad.
- Om du sänder trikinprov till Livsmedelsverkets avgiftsbelagda trikinundersökning i Uleåborg, fyll i trikinundersöknings remiss.

Remissblankett, ersättningsblankett och mer information:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/vildsvin/>